

Régiók Európai
Bizottsága

HU

Háttérfeljegyzés az alábbi témához:

Az uniós egészségügyi rendszer
rezilienciája és minősége

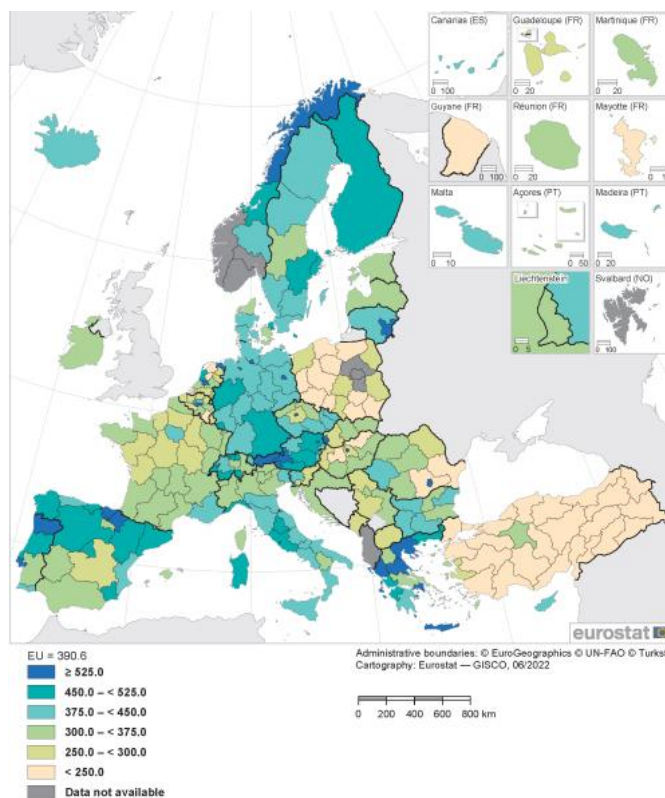
TÉNYEK ÉS SZÁMADATOK

A Covid19-világjárvány Európában és világszerte is drámai hatást gyakorolt az emberek életére. 2021-ben a világjárvány előtti szinthez képest **több mint egy évvel csökkent a várható élettartam** az EU-ban, ami a legtöbb uniós országban a második világháború óta tapasztalt legnagyobb visszaesés. A Covid19 miatt több mint **1,1 millió európai vesztette életét** (2020. március – 2022. október); az áldozatok valós száma vélhetően ennél magasabb. Az áldozatok kilencven százaléka 60 éves vagy annál idősebb volt.

Az európai fiatalok több mint fele (53%) számolt be kielégítetlen mentális egészségügyi szükségletekről, miközben a világjárvány idején a **depresszió** tüneteiről beszámoló fiatalok aránya több mint kétszeresére nőtt.

Annak ellenére, hogy sok szó esik a megelőzés fontosságáról, az egészségügyi költségvetések legnagyobb része gyógyító ellátásra megy el; **megelőzésre** körülbelül 3%-ot fordítanak. 2020-ban az európaiak **egyhatodának** tervezett műtétjére nem került sor; emiatt is hosszabb lett a várakozási idő valamennyi sebészeti beavatkozás tekintetében.

A becslések szerint Európában közel **1 millióval kevesebb egészségügyi dolgozó van, mint amennyire szükség volna**. Az egészségügyi dolgozók körében a gyors előregedés tendenciája figyelhető meg az EU-ban, mivel a baby boom generáció lassan eléri a nyugdíjkorhatárt. Az 55 éves és annál idősebb orvosok aránya 10 tagállamban meghaladta a 40%-ot, Olaszországban és Bulgáriában pedig az 50%-ot is.

FŐBB TERÜLETI EREDMÉNYEK ÉS/VAGY KIHÍVÁSOK

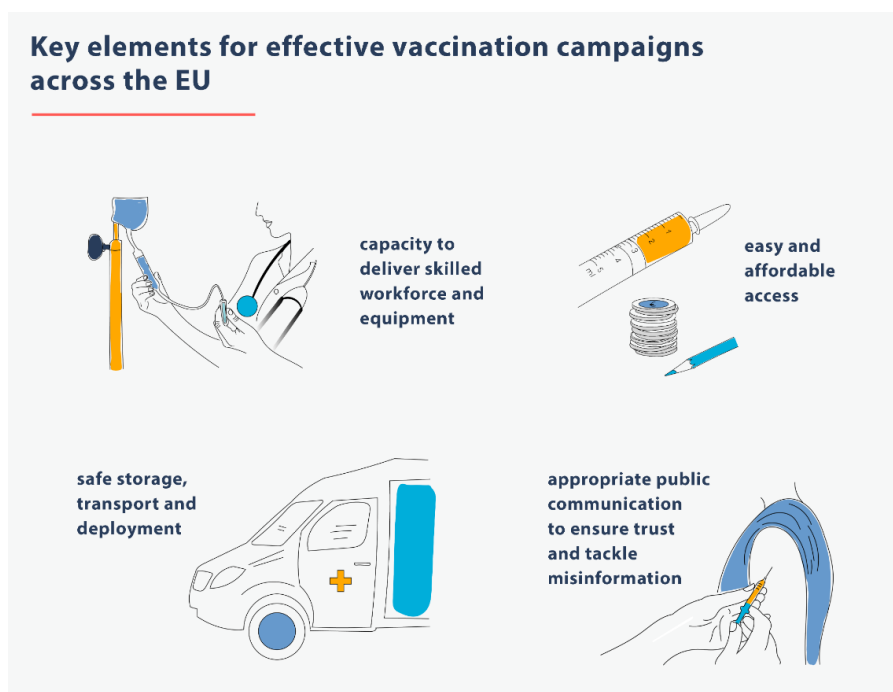
A regionális **Covid19-oltási kampányok** – amelyek a konkrét területi körülményekhez igazodtak – növelték az átoltottságot, és felgyorsították az immunitás kialakításának folyamatát az EU-ban¹.

Emellett számos európai országban jelentős előrelépés történt a **veszélyeztetett csoportok szezonális influenza elleni védőoltása** terén is: több országban több mint 10 százalékponttal nőtt a beoltott 65 év felettek aránya. Ennek ellenére a veszélyeztetett csoportokra és az egészségügyi szakemberekre vonatkozó 75%-os WHO-cél – amelyet a 2009. évi tanácsi ajánlás uniós célként ismer el – közel sem teljesül, mivel az uniós átlag 44,3%².

A Covid19 első évében az **EU vidéki területei** biztonságosabbnak bizonyultak, a sokkhatásokkal szembeni ellenálló képességük pedig szilárdabb volt annak ellenére, hogy a vidéki lakosság viszonylag idősebb.

A **távkonzultációk számának** 2020 eleji gyors **növekedése** elősegítette az ellátáshoz való hozzáférés fenntartását, különösen a krónikus betegségben szenvedő betegek esetében³.

A GDP jelentős csökkenése ellenére az **egy főre jutó egészségügyi kiadások** 2020-ban az uniós országokban átlagosan több mint 5%-kal, Bulgáriában, a Cseh Köztársaságban és Magyarországon pedig több mint 10%-kal **emelkedtek**⁴.

Forrás: © Európai Unió, 2021, az Európai Unió Tanácsa [infografika](#).

¹ [Az EU éves regionális és helyi barométere](#).

² Eurostat.

³ [OECD report Health at a Glance 2022: State of Health in the EU Cycle](#).

⁴ Uo.

FŐBB ÜZENETEINK (AZ RB SZAKPOLITIKAI KÉRÉSEI)

Az Európa jövőjéről szóló konferencia kilenc témájának egyike volt az egészség, és következtetései között szerepel az „egészségügyi rendszereink ellenálló képességének és minőségének megerősítésére” irányuló felhívás, különösen az alábbiak révén:

1. az **európai egészségügyi adattér** létrehozása
2. az **egészségügyi szakemberek** megfelelő munkafeltételei
3. uniós szintű **stratégiai autonómia** a gyógyszerek és orvostechikai eszközök tekintetében
4. a hatékony, hozzáférhető, megfizethető, magas színvonalú és **reziliens egészségügyi rendszerekbe** való beruházás
5. a határokon átnyúló együttműködések javítása
6. a helyi körülményeknek megfelelő, méltányos árú hozzáférés azonos minőségű kezelésekhez és gyógyszerekhez.

A polgárok **a mentális egészségre vonatkozó uniós cselekvési terv** kidolgozását is szorgalmazták.

Az RB szakpolitikai kérései összhangban vannak az európai polgárok jövőképeivel. Az RB az egészséggel kapcsolatos véleményeiben az alábbiakra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat:

1. biztosítsák, hogy az **európai egészségügyi adattér többszintű irányítási megközelítésen** és megoldásokon alapuljon, beleértve a nemzeti, regionális és helyi szintű fizikai infrastruktúrát is⁵;
2. a munkaerőhiány kezelése érdekében a szakmai szervezetekkel együtt vizsgálják meg, hogyan lehetne **vonzóbbá tenni az egészségügyi szakmát**, valamint a képzési és átképzési modulokat⁶;
3. **csökkentsék minimálisra az EU harmadik országoktól való függőségét** a gyógyszerek és orvostechikai felszerelések gyártása tekintetében, és növeljék az európai termelési kapacitásokat⁷, valamint hozzanak létre új szabályozási és támogatási keretet **az egészségügy területén az EU szuverenitásának** biztosítása érdekében⁸;
4. **javítsák az egészségügyi rendszerek integrációját, együttműködését és teljesítményét** az Európai Unióban⁹;

⁵ [Az RB véleménye: Európai egészségügyi adattér](#), elfogadva 2023 februárjában.

⁶ [Az RB véleménye: Tevékeny és egészséges időskor](#), elfogadva 2019 októberében.

⁷ [Az RB véleménye: Európai egészségügyi unió](#), elfogadva 2021. májusában.

⁸ [Az RB véleménye: Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reakálási Hatóság](#), elfogadva 2022 áprilisában.

⁹ [Az RB véleménye: Egészségügyi rendszerek integrációja, együttműködése és teljesítménye](#), elfogadva 2017 márciusában.

5. biztosítsák, hogy a **határokon átnyúló együttműködés** valamennyi vészhelyzeti terv részét képezze¹⁰;
6. biztosítsák, hogy mindenki **megfizethető áron férhessen hozzá biztonságos és hatásos gyógyszerekhez**; fokozzák a nemzeti, helyi és regionális szintek közötti együttműködést a gyógyszerek értékelése, árképzése és beszerzése terén.

¹⁰ [Az RB véleménye: A Covid19-válság tapasztalatai és tanulságai a régiókban és városokban](#), elfogadva 2021 májusában.

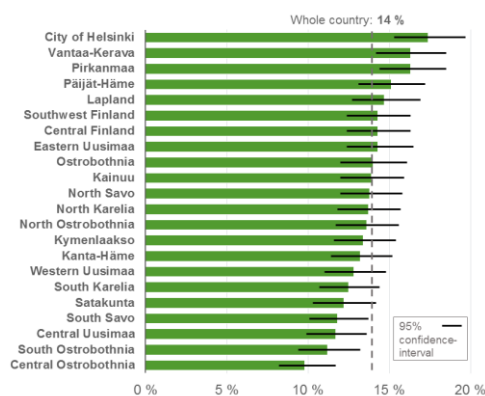
A SZAKPOLITIKA GYAKORLATI MŰKÖDÉSÉNEK SZEMLÉLTETÉSE

Helsinki város

Annak ellenére, hogy a hatodik egymást követő évben állt az első helyen a világ legboldogabb országairól szóló jelentésben (World Happiness Report)¹¹, **Finnország** a mentális egészségügyi problémák fokozódásával küzd, különösen a fiatalabbak körében. E kihívás kezelése érdekében **Helsinki városa**¹² hat kulcsfontosságú intézkedést határozott meg a **mentális egészséggel** kapcsolatos kérdések kezelésére:

1. tényeken alapuló, megelőzésre összpontosító, holisztikus, rugalmas és együttműködésen alapuló modellek, például a jólléttel és a mentális egészséggel kapcsolatos kérdések azonosítására és megvitatására szolgáló közös keret bevezetése és kidolgozása;
2. a jólléthez és a jó mentális egészséghez hozzájáruló modell kidolgozása;
3. az alapszintű, alacsonyküszöbű mentális egészségügyi szolgáltatások megerősítése;
4. a különböző szereplők, például az iskolák, a munkáltatók és a közösségek szerepének megerősítése a mentális egészségügyi problémák felismerésében és kezelésében;
5. a tényeken alapuló beavatkozások általános alkalmazásának fokozása;
6. a szolgáltatási láncon belüli felelősségi körök, valamint kézzelfogható mutatók meghatározása.

Ezzel Helsinki városa hozzá fog járulni a mentális betegségekkel kapcsolatos paradigmaváltáshoz. A hangsúly ezentúl a kérdéskör egészére kiterjed majd, a mentális egészség előmozdításától a mentális betegségek megelőzésén át azok kezeléséig és az utógondozásig, és nem csupán azt vizsgálják meg, hogy az emberek hogyan férhetnek hozzá a mentális egészségügyi szolgáltatásokhoz.

Forrás: A jelentős pszichológiai stresszt átélt emberek aránya (%) 2020-ban, [Finnish Institute for Health and Welfare](#)¹³.

¹¹ [World Happiness Report 2023.](#)

¹² [Social Services, Health Care and Rescue Services Division | City of Helsinki.](#)

¹³ Parikka, Suvi; Koskela, Timo; Ikonen, Jonna; Hedman, Lilli (2021-06-01), licenc a [cc-by-nc-nd 4.0](#) szerint, „Share of people who have experienced significant psychological distress (%) by wellbeing service county in 2020” megjelent a 16/2021. sz. statisztikai jelentésben, 2021. június 1. The adult population’s well-being, health and services. THL., thfl.fi, hozzáférés dátuma: 2023. november 9., [The adult population’s well-being, health and services – FinSote 2020 - THL.](#)

Régiók Európai
Bizottsága

Az 1994-ben létrehozott Régiók Európai Bizottsága egy európai uniós politikai közgyűlés, amelyben 329 regionális és helyi szintű képviselő – például régióelnök vagy városi polgármester – vesz részt mind a 27 tagállamból, több mint 446 millió európai polgár képviseletében.

Készítette a Régiók Európai Bizottságának Kommunikációs Igazgatósága

© European Union, 2023

Rue Belliard/Belliardstraat 101 | 1040 Bruxelles/Brussel | BELGIQUE/BELGIË

Tel. +32 22822211 | e-mail: visuals@cor.europa.eu | www.cor.europa.eu

 @EU_CoR | /european.committee.of.the.regions

 /european-committee-of-the-regions | @EU_regions_cities

Catalogue number: QG-03-24-049-HU-N

ISBN: 978-92-895-3285-3

DOI:10.2863/413820

© European Union, 2023

Eltérő rendelkezés hiányában ez a dokumentum a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenc alá tartozik (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Ez azt jelenti, hogy a további felhasználás a forrás megfelelő feltüntetésével és minden változtatás jelzésével megengedett. A nem az Európai Unió tulajdonában álló anyagok felhasználására vagy többszörözésére adott esetben közvetlenül a szerzői jogok tulajdonosától kell engedélyt kérni. Ennek megfelelően ha az adott tartalomban harmadik fél is szerepel a források között, adott esetben további szerzői jogokat is figyelembe kell venni. Amennyiben engedély kiadására kerül sor, az érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és annak egyértelműen tartalmaznia kell a felhasználással kapcsolatos esetleges korlátozásokat.

Borítókép: © rarrarorro - stock.adobe.com